

TESTLƏR

s. №	Testlər	Düzgün cavab
1	Statistika hadisələrin hansı əlamətini öyrənir ? A) keyfiyyətini B) sıxlığını C) kəmiyyətini D) formasını E) bunlardan heç birini	A
2	Statistika cəmiyyətdə baş verən hansı hadisələri öyrənir ? A) siyasi və ideoloji B) sosial və iqtisadi C) tektonik D) fizioloji E) botanik və zooloji	B
3	Araşdırılan cəmiyyətdə statistika hansı rolda çıxış edir ? A) pəncərəsi B) şkafi C) servantı D) güzgüsü E) işıqlandırma sistemi	E
4	Statistika öz informasiyasını “..... dili” vasitəsilə istehlakçılara çatdırır A) pul B) rəsm C) rəqəm D) rəfiqə E) poçt	C
5	Azərbaycanda mərkəzi statistika orqanının forması A) nazirlik B) komitə C) baş idarə D) trest E) holding	B
6	Mərkəzi və yerli statistika orqanları tərəfindən mütəmadi olaraq insan fəaliyyətinin ayrı-ayrı sahələri üzrə toplanan kütləvi məlumatlara ..... deyilir. A) biznesin təşkili B) alverçi söhbəti C) inşa D) statistika E) araşdırma	D
7	Statistikanın “ <i>stato</i> ” sözündən əmələ gəldiyini iddia edən alimlər onu nə ilə əsaslandırır? A) ilkin dövlətlərin yaranması ilə B) rəqəmlərin icadı ilə C) hesablaşmaların sistemli həyata keçirilməsi ilə D) varidatla E) bekarçılıqla	A
8	“Statistika” termini ilk dəfə nə vaxt işlədilmişdir ? A) e.ə. V əsrdə B) 1511 C) 1746 D) 1688 E) 2012	C
9	“Statistika” terminini ilk dəfə işlədən alim A) Con Qraunt B) Albert Enşteyn C) Pyer Kuri D) Qotfrid Axenval E) Mehdi Bağirov	D
10	“Təsviri məktəbin nümayəndələrinin statistikada ancaq dövlətin siyasi quruluşunu təsvir etməlidir” fikri hansı alimə aiddir ? A) T.Konrinq B) A.Şletser C) E.Qalleyin D) F. Qaiton E) K.Pirson	B
11	Qədim Romada statistikanın yaranması asılı olmuşdur: A) zamanın keçməsindən B) azad vətəndaşların və onların əmlaklarının uçota lınması zərurətindən C) Olimpiya oyunlarının keçirilməsindən D) istila döyüşlərin aparılmasından E) bu cavabların heç birindən asılı olmamışdır	B
12	“Statistika” adlı fənnin ilk dəfə tədris olunduğu ali təhsil ocağı A) Marburq Universiteti B) Getting Universiteti C) Sarbonna Universiteti D) Oksford Universiteti E) Naxçıvan Dövlət Universiteti	A
13	Londonun əhalisinin təbii hərəkəti haqqında bülleten məlumatlarının işlənilməsi əsasında kütləvi-ictimai hadisələrdə bəzi qanunauyğunluqlar ilk dəfə hansı iqtisadçı-alim tərəfindən kəşf edilmişdir ? A) V.Petti B) D.Qraunt C) E.Ryabuşkin D) F.Kotler E) Ə.Əlirzayev	B
14	XIX əsrin I yarısında statistika elminin daha sürətlə inkişafına nə səbəb olmuşdur ? A) kapitalist istehsal münasibətinin və azad rəqabətin inkişafı B) vurma cədvəlinin icadı C) yeni hesablar sisteminin tətbiqi D) Bradis cədvəlinin hazırlanması E) Pifaqor teoremləri	A
15	Statistikada geniş istidadə olunan “orta adam” nəzəriyyəsi kim tərəfindən hazırlanmışdır ? A) V.Petti B) M.Mitçelan C) F.Qaiton D) T.Konrinq E) A.Ketle	E
16	XIX əsrdə Peterburq politexnik institutunun professoru ..... özünün əsərlərində statistika kütləvi təbiət və cəmiyyət hadisələrinin öyrənilməsi metodu kimi şərh edir A) A.A.Kaufman B) A.A. Çuprov C) A.İ. Çuprov D) N.A.Kablukov E) A.D. Boyarski	B
17	Statistikanın ..... sosial-iqtisadi hadisələrin həcmi və kəmiyyət nisbətlerini, onların əlaqə və inkişafının qanunauyğunluğunu öyrənməkdən ibarətdir. A) məcmusu B) obyekt C) predmeti D) vahidi E) qanunları	C
18	Statistika elmində rəqəmlər necə adlanırlar ? A) sadə ədədlər B) “blotnoy” ədədlər C) adlı ədədlər D) sanlı ədədlər E) ətrafi olan ədədlər	C

19	Statistikanı riyaziyyatdan fərqləndirən cəhət: A) baş verən artımın əsas ədədin üzərinə gəlinməsi B) ədədlərin nisbətlərinin tapılması C) ədədlər üzrə orta kəmiyyət tapılması D) ədədlər üzrə kənarlaşmaların müəyyənləşdirilməsi E) sosial-iqtisadi hadisələrin zaman ifadəsi nəzərə alınmaqla səviyyələrinin öyrənilməsi	E
20	Statistika məcmusunun ayrı-ayrı vahidlərinin bir-birindən fərqlənməsi necə adlanır ? A) əlamətin adı B) əlamətin dərəcəsi C) əlamətin variasiyası D) əlamətin həcmi E) əlamətin miqyası	C
21	Sosial-iqtisadi hadisənin kəmiyyət xarakterizəsinin statistikada müəyyən rəqəmlərlə ifadə edilməsi vasitəsi: A) statistika məcmusu B) statistika göstəricisi C) statistika qanunauyğunluğu D) statistika müşahidə vahidi E) araşdırma texnologiyaları	B
23	Statistikada sosial-iqtisadi hadisələrin quruluşu qruplaşdırma metodu əsasında müəyyənləşdirildikdən sonra hazırlanır: A) quruluşun tərkibi haqqında Əsasnamə B) quruluşun optimallaşdırılması üzrə təkliflər C) quruluşun zəif tərəflərinin müəyyənləşdirilməsi D) quruluşun labüdlüyü E) heç bir quruluşdan söhbət gedə bilməz	B
24	Sosial və iqtisadi hadisələrin müəyyən məkanda dəyişilməsi ..... vasitəsilə aşkar edilir A) onların quruluşunun təhlili B) onların əlaqələrinin tamlığı C) onların miqyasının böyüklüyü D) onların gücünün müəyyən edilməsi E) cavablardan heç biri	A
25	Naxçıvan Muxtar Respublikasında statistik fəaliyyəti həyata keçirən ali aidiyatı orqanın forması A) holdinq B) assosiasiya C) korporasiya D) komitə E) transmilli konsorsium	D
26	Azərbaycanda statistikanın ümumi təşkili forması A) mərkəzləşdirilmiş B) qeyri-mərkəzləşdirilmiş C) fərdi D) sahəvi E) zonalar üzrə	A
28	Ölkənin vahid statistika orqanının yaradılmasında məqsəd: A) bu sahədə vahid metodologiyanın tətbiqi B) vahid qanunların hazırlanması C) vahid ənənənin qorunub-saxlanması D) vahid planın hazırlanması E) Əliğa Vahidin xatıranması	A
29	Azərbaycanda statistik fəaliyyəti tənzimləyən ali hüquqi sənəd və onun qəbul olunma tarixi: A) "Hesablaşmalar haqqında" Əsasnamə, 1991 B) "Rəsmi Statistika haqqında" Qanun, 1994 C) Təltif haqqında Fərmanlar, 1995 D) İşə qəbul haqda əmrlər, 2000-2005-ci illər E) Sərəncamlar, 2006-2010-cu illər	B
30	Statistika orqanlarının əsas informasiya mənbəyi kimi çıxış edən sənəd A) qaimə B) əmr C) sərəncam D) hesabat E) məxaric orderi	D
31	Uçotun vahid qaydada təşkilinin əsas cəhəti A) yerlərdə təşkilinə nəzarət B) formulyarların hazırlanması C) müqayisəliliyin təmin edilməsi D) orta kəmiyyətlərdən istifadə E) ümumilikdə uçotun statistika qaydasında təşkili	E
32	Statistika göstəricisinin mahiyyəti A) marketinqin vacib atributu B) ayrı-ayrı hadisələrin kəmiyyət xarakteristikasını göstərən ədəd C) menecmentin mühüm şərti D) statistikada göstərici yoxdur E) nəyi işə göstərən şey	B
33	Mühüm xüsusiyyətlərinə, xassələrinə görə biri-birindən fərqlənən əlamətlər adlanır: A) kəmiyyət əlamətləri B) qeyri-mühüm əlamətlər C) atributiv əlamətlər D) alternativ əlamətlər E) xüsusi əlamətlər	C
34	Qarşı-qarşıya duran keyfiyyət əlamətlərinin birinin qəbul edilməsi ..... əlamət adlanır. A) mühüm B) alternativ C) qeyri-mühüm D) zərurətə çevrilən E) bunlardan heç biri	B
35	Statistika məcmusu nədir ? A) hər hansı bir əlamət üzrə eyni keyfiyyətli sosial-iqtisadi hadisələr çoxluğu B) müəyyənləşdirici keyfiyyət C) fərqləndirici əlamət D) istifadə etdiyimiz müşahidə E) mate-	A

	rialların təhlili və işlənməsi	
36	Statistik hadisələrdə baş verən, təkrar olunan və ardıcıl kəmiyyət dəyişmələri ilə müşayət olunan kateqoriya adlanır: A) miqyas B) məcmu C) variant D) tezlik E) qanunauyğunluq	E
37	Sosial-iqtisadi hadisələrin qanunauyğunluğunun statistika vasitəsilə müəyyənləşdirilməsi fikri XVII əsrin ortalarında Qraund və Petti tərəfindən nəyin əsasında müəyyən edilmişdir? A) London əhalisinin təbii hərəkəti haqqında bülletenin tədqiqi B) Paris əhalisinin tələbatının ödənilməsi C) İtaliyanın partizan hərəkətinin araşdırılması D) Berlinin faşizm ideyasına düşər olmasının öyrənilməsi E) bunlardan heç biri	A
38	Hadisələrin kəmiyyət qanunauyğunluğu külli miqdarda məlumatlar əsasında özünü biruzə verməsi neçə adlanır ? A) külli miqdarda ədədlərin toplusu B) böyük ədədlər qanunu C) kəsir ədədlərin cəmlənməsi D) kəmiyyətlərdən hesablamalarda istifadə E) rəqəmlərin müqayisəliliyinin təmin edilməsi	B
39	Hansı qanun vasitəsilə sosial-iqtisadi hadisələrdə mövcud olan təsadüfi kənarlaşmalar aradan götürülür və həmin hadisələrdə ümumi inkişaf meyilləri aşkar edilir ? A) Konstitusiya B) Rəsmi Statistika haqqında Qanun C) Cinayət Məcəlləsi D) Böyük ədədlər qanunu E) Dövlət büdcəsi haqqında Qanun	D
40	Statistika tədqiqatında istifadə olunan riyazi metod. A) müşahidə B) qruplaşdırma C) yekunlaşdırma D) zəruri göstəricilərin hesablanması E) korrelyasiya təhlili	E
41	Statistikanın metodoloji əsasını təşkil edir: A) statistika kateqoriyaları B) statistika məcmuları C) elmi sürətdə dərk etmə və sosial fəlsəfə nəzəriyyəsi D) statistik informasiyanın təsnifləşdirilməsi E) statistika ümumiləşdirilməsi	C
42	Dialektik metod statistikanın hansı metodlar qrupuna aiddir ? A) xüsusi B) ümumi C) birbaşa D) dolay E) spesifik	B
43	Dialektik metodun mahiyyəti ..... ibarətdir A) təbiət və cəmiyyət hadisələrinin qarşılıqlı əlaqəli, elmi sürətdə dərk edilməsindən B) hadisələrin xronoloji qaydada qruplaşdırılmasından C) hadisələrin orta kəmiyyətlər üsulunda araşdırılmasından D) hadisələrin dispersiyasının tapılmasından E) bunlardan heç birindən	A
44	Statistikanın tədqiqat metodlarının qruplarıdır: A) cari və birdəfəlik B) ümumi və xüsusi C) uçot-statistik və spesifik D) başdan-başa və seçmə E) monoton və diaqram	B
45	Statistika metodlarının tətbiqinin əsas müddəələrindən biri: A) müşahidənin təsnifatı B) qruplaşdırmanın növləri C) təhlilin keyfiyyəti D) hadisələrin qarşılıqlı əlaqə və asılılıqda nəzərdən keçirilməsi E) hadisələrlə simulyasiya	D
46	Statistikanın spesifik metodlarına aid deyil: A) statistika müşahidəsi B) statistik məlumatın qruplaşdırılması və yekunlaşdırılması metodları C) nisbi və orta kəmiyyətlər metodu D) zəncirvari yerdəyişmə metodu E) humanizm metodu	E
47	Statistik informasiyanın toplanılmasının məqsədi: A) araşdırma obyektinin xarakter və xassələrinin öyrənilməsi B) bekarçılıq C) qruplaşdırma zəminin yaradılması D) araşdırmada daha çox vahiddən istifadə olunması E) orta kəmiyyətin dəqiqləşdirilməsi	A
48	Statistika müşahidəsi nəticəsində toplanılmış statistika materiallarını dərk ediləcək şəkllə salmaq üçün: A) onu toplamaq lazımdır B) onu çıxmaq lazımdır C) onu bölmək lazımdır D) onu qruplaşdırmaq lazımdır E) onu kök altına salmaq lazımdır	D
49	Müşahidə vahidlərinin kəmiyyətinə və yaxud əlamətlərin qiymətinə görə qruplara ayrılmasına nə deyilir ?	C

	A) paylama sırası B) təhkim etmə əmsalı C) bölgü sırası D) bölüşdürmə qaydası E) seçmə forması	
50	Bunlardan hansı qruplaşdırmanın növlərinə aid deyil ? A) tipik B) quruluş C) analitik D) sintetik E) bunlardan heç biri aid deyil	C
51	Statistik informasiyanın əyani təsvir üsullarından biri: A) mətn B) cədvəl C) düstur D) sorğu E) anket	B
52	Statistika informasiyasının cədvəllərlə ifadə edilməsi üçün nə edilməlidir ? A) məlumatlar qruplaşdırılmalı və yekunlaşdırılmalıdır B) məlumatlar toplanmalıdır C) məlumatlar təhlil olunmalıdır D) informasiyanın əhəmiyyəti dəqiqləşdirilməlidir E) informasiyanın düzgünlüyünə zəmanət verilməlidir	A
53	Sosial-iqtisadi hadisələrin və onların əlamətlərinin qarşılıqlı əlaqə və asılılıqları bunlardan hansı metod vasitəsilə müəyyənləşdirilir? A) dispersiya B) imitasiya C) regressiya-korrelyasiya D) konsentrasiya E) konspirasiya	C
54	Statistikada istifadə olunan balans metodunun xüsusiyyəti A) göstəricilər haqqında məlumatlar toplayır B) əldə olunan əməl edilməmiş məlumatları təsnifləşdirir C) məlumatlarla manipulyasiya edir D) sistem daxilində ayrı-ayrı göstəriciləri əlaqələndirməyə imkan verir E) heç bir xüsusiyyəti yoxdur	D
55	Statistikanın spesifik metodlarının məcmusu ..... adlanır A) statistika elminin komponentləri B) statistika elminin metodologiyası C) statistika elminin vəzifələri D) statistika elminin atributları E) statistika elminin gerbi	B
56	Müəssisələr registrinin əsas vəzifəsi A) statistik müşahidə obyektlərinin məcmusunun tamlığının və düzgünlüyünün təmin edilməsi B) kənd təsərrüfatının inkişaf etdirilməsi C) sənayeləşmənin aparılması D) təhlil işlərinin icrası E) registrin vəzifəsi yoxdur	A
57	Azərbaycan Respublikasında Uçot vahidlərinin Dövlət Registri nə vaxt yaradılmışdır ? A) 1974 B) 1986 C) 2008 D) 1995 E) 1967	D
58	Statistikada hadisə və obyektlərin oxşar və fərqli cəhətləri əsasında onların müəyyən qruplara, siniflərə və növlərə sistemli şəkildə bölüşdürülməsi necə adlanır ? A) təvsiat B) təsnifat C) təsərrüfat D) tələbat E) təbabət	B
59	Bunlardan hansı qeyri-ümumi müşahidənin növüdür: A) monoqrafiya B) tipoqrafiya C) orfoqrafiya D) dərs vəsaiti E) kütləvi nəşrlər	A
60	BMT-nin statistika orqanlarından biri: A) İqtisadi Tədqiqatlar və Milli Statistika İnstitutu B) İqtisadi və Sosial Şuranın tərkibində Statistika komissiyası C) Mərkəzi Statistika Agentliyi D) Beynəlxalq Statistika Komitəsi E) MDB Statistika Komitəsi	B
61	Beynəlxalq statistika təşkilatları üzrə qruplaşdırma əlamətlərindən biri: A) müşahidənin aparılması B) qruplaşdırma və yekunlaşdırmanın həyata keçirilməsi C) təhlilin ardıcıl sürətdə icrası D) statistik metodologiyanın və müşahidə proqramlarının işlənilməsi E) bunlardan heç biri	D
62	“Müəssisələr statistikasını” statistika elminin hansı istiqamətinə daxildir ? A) statistika nəzəriyyəsi B) sosial statistika C) rabitə statistikasını D) iqtisadi statistika E) əhali statistikasını	D
63	..... statistika elminin ümumi anlayış və kateqoriyalarını, statistika müşahidəsinin nəzəriyyəsinin, statistika materiallarının qruplaşdırılması və yekunlaşdırılmasının prinsipləri və aparılma qaydalarını, ümumiləşdirici göstəricilərin hesablanması qaydalarını, mütləq, nisbi və orta kəmiyyətlərin mahiyyəti və müəyyənləşdirilməsini, onların qurulmasının elmi metodologiyasını işləyir. A) təcrübə B) tətbiq C) əlaqələndirmə D) sintez E) nəzəriyyə	E
64	Hesabatın təsnifatına (növlərinə) aid deyil: A) tipik B) ixtisaslaşdırılmış C) cari D) illik E) səyyari	E
65	Məlumatın ötürülmə üsuluna görə hesablara aid deyil: A) elektron B) teleqraf vasitəsilə C) teletayp vasitəsilə D) poçt vasitəsilə E) çaplarla	E

66	İllik hesabatlar ümumilikdə hesabatların hansı əlamət əsa-sında qruplaşdırılmasının istiqamətidir ? A) hesabatların təqdim edilmə üsulu B) hesabatların təqdim edilmə müddəti C) hesabatların təqdim edilən tərkib hissələri D) hesabatın formaları E) hesabatın məzmunları	B
67	Bunlardan hansı cari hesabatlar qrupuna aid deyil A) günlük B) həftəlik C) on günlük D) aylıq E) bəndlərdən heç biri	E
68	Ölkə əhalisi haqqında müfəssəl məlumatın əldə olunması üçün müşahidənin hansı formasından istifadə olunur A) əsas kütlədən müşahidə B) monoqrafiya müşahidəsi C) uçot-statistika müşahidəsi D) xüsusi təşkil edilmiş statistika müşahidəsi E) vaxtaşırı müşahidə	D
69	Registrin təşkilində nəzərə alınmalı məsələ: A) məlumatlar üzrə moda və mediana necə tapılmalıdır B) dispersiya necə hesablanmalıdır C) opta kvadratik uzaqlaşmanın vəziyyəti necə dəqiqləşdirilməlidir D) informasiyanın təzələnməsi və əlavə edilməsi necə həyata keçirilməlidir E) bunlardan heç biri uyğun deyil	D
70	Əhalinin registrində nələr öz ifadəsini tapır ? A) əhalinin boyu göstərilir B) əhalinin yaşı göstərilir C) əhalinin sağlamlığı haqqında informasiya öz əksini tapır D) əhali ilə tədqiqatlar aparılır E) ölkə vətəndaşlarının ad-ba-ad və zəruri istiqamətlər üzrə müntəzəm yeniləşdirilən siyahısı verilir	E
71	Bunlardan hansı müəssisələr registrinin informasiya fondunda öz əksini tapır ? A) subyektin yaşı B) subyektin sahə-ərazi mənsubiyyəti C) subyektin davranışı D) subyektin boyu E) bunlardan heç biri	B
72	Faktların qeydə alınması görə statistika müşahidəsinin hansı növləri fərqləndirilir ? A) başdan-başa, seçmə müşahidələr B) uçot-statistika və xüsusi təşkil edilmiş statistika müşahidələri C) cari, dövri, birdəfəlik müşahidələr D) əsas kütlədən, monoqrafiya müşahidələri E) statistika müşahidəsi üzrə belə əlamət əsasında bölgü aparılmır	C
73	Qeyri-ümumi müşahidənin üstün cəhəti: A) məlumatın qısa vaxtda, az əmək və vəsaitlə əldə olunması B) məlumatın tam həcmdə əldə olunması C) məlumatın mü-bahisəliliyinin təmin olunması D) məlumatların bəlli tarixə olması E) məlumatın məcmunun bütün vahidlərini əhatə etməsi	A
74	Müşahidənin sorğu üsulunda hansı fəaliyyət həyata keçirilir ? A) zəruri məlumat soruşulan şəxsin verdiyi cavabın qeydə alınması əsasında toplanır B) informasiya sistemləşdirilir C) informasiya təsnifləşdirməyə məruz qalır D) zəruri təhlil işləri aparılır E) heç bir fəaliyyət həyata keçirilmir	A
75	..... müşahidə üsulunda statistika sənədlərində qoyulmuş suallara cavab soruşulan şəxslər tərəfindən yazılır. A) ekspedisiya B) özünüqeydəalma C) müxbir müşahidə D) anket üsulu E) sənəd üsulu	B
76	Anket üsulunda nəzərə alınmalı olan prinsip: A) gözəllik B) könüllülük C) təvazükarlıq D) tamamlıq E) biganəlik	B
77	Müxbir müşahidə üsulunda müxbirlərin fəaliyyəti nədən ibarətdir ? A) formulyarlarda qoyulmuş suallara cavab yazaraq, onları müşahidə apararıq qaytarırlar B) agentlik edirlər C) televiziya verilişləri hazırlayırlar D) viktoralarda iştirak edirlər E) gün altında qaralırlar	A
78	Hesabat və müşahidə vahidlərinin fərqi: A) fərdi hesabat vahidi yoxdur B) hesabat vahidi o subyektdir ki, ondan müşahidə vahidləri haqqında məlumat daxil olur C) fərdi müşahidə vahidi yoxdur D) hesabat vahidi əsasında müşahidə vahidi müəyyən olunur E) onlar arasında fərq yoxdur	B

79	Hər bir hesabat vahidindən alınan məlumatın eyni olmasını təmin etmək üçün statistik müşahidənin proqramı ..... adlanan sənəd şəkilində tərtib edilir A) statistika hesabatı B) rayonlararası yük mübadiləsi cədvəli C) statistika formulyarları D) statistika tələbnamələri E) heç bir sənədə ehtiyac yoxdur	C												
80	..... statistika sənədlərinin elə vacib elementidir ki, onlar olmadan sənədlər öz qanuni qüvvəsini itirir A) zəruri informasiya B) rekvizit məlumatları C) üfuqi başlıqlar və rəqəmlər D)şaquli başlıqlar və rəqəmlər E) sənədlərin doldurulmasına dair təlimat	B												
81	Bunlardan hansı sənəd rekvizitlərinə aid deyil ? A) sənədin ümumi başlığı B) onu tərtib edən subyektin tam adı C) sənədin tərtib olunma tarixi D) sənədlərdə öz əksini tapan rəqəmlər E) sənədlərin həqiqiliyinə məsuliyyət daşıyan şəslərin imzaları	D												
82	Bunlardan hansı formulyar növü deyil ? A) hesabat B)kartoçka C)siyahıyaalma vərəqi D)sorğu blankı E) hesablama cədvəlləri	E												
83	Bunlardan hansı formulyar sisteminə aiddir ? A) fərdi və ümumi B) spesifik və qeyri-spesifik C) mühüm və ikinci dərəcəli D) ümumi və qeyri-ümumi E) səyyari və kameral	A												
84	Hansı sistemdə hər bir kartoçkada bir müşahidə vahidi və onun əlamətləri qeydə alınır, siyahı sistemində bir siyahıda (blankda) bir neçə müşahidə vahidi haqda suallara cavab yazılır ? A) fərdi B) ümumi C) qeyri-ümumi D) spesifik E) sistemli	A												
85	Statistika hesabatının tərtib olunması, onun doldurulmasını tənzimləyən sənəd: A) əmr B) fərman C) sərəncam D) təlimat E) qanun	D												
86	Statistik müşahidənin ..... müşahidənin lazımı səviyyədə aparılmasını təmin edən tədbirlər sisteminin həyata keçirilməsini nəzərdə tutur. A) məqsədi B) vəzifələri C) prinsipləri D) sistemi E) təşkili planı	E												
87	Statistika müşahidəsi planının bölmələrinə aid deyil ? A) müşahidənin obyekt, məqsəd və vəzifələri B) qruplaşdırmanın mahiyyəti C) müşahidənin aparılması vaxtı və müddəti D) ilkin və son yekunların çıxarılması E) statistik materialların təhvil verilməsi qaydası	B												
88	Statistika müşahidəsinin xətası qrupları: A) qeyd xətası və reprezentativ xəta B) yazı səhvləri və onların düzəldilməsi C) səyahət xətası D) yol xətası E) bunlardan heç biri	A												
89	Rus statistiki A.Çuprov 1910-cu ildə seçmə müşahidədən istifadə edərək nəyi müəyyənləşdirmişdir ? A) Peterburqda ticarətin dövretmə sürətini B) Moskva quber-niyasında savadsızlığın faizini C) Ulyanovskda ipəkçiliyin inki-şafını D) Saratovda manufakturaların inkişafını E) Kaluqada fəhlələrin mariflənmə səviyyəsini	B												
90	Baş məcmuda əlamətin ümumiləşdirici göstəricisi olan orta kəmiyyət necə adlanır ? A) sadə orta kəmiyyət B) çəkili orta hesab C) baş orta kəmiyyət D) xronoloji orta kəmiyyət E) yekun orta kəmiyyət	C												
91	Seçmə orta kəmiyyətin baş orta kəmiyyətdən, seçmə hissənin isə baş hissədən mümkün tərəddüdlərini ölçmək üçün hesablanan dispersiya başqa cür necə adlanır ? A) orta həndəsi uzaqlaşma B) orta kvadrat uzaqlaşma C) orta ədədi uzaqlaşma D) orta simmetrik kənarlaşma E) bunlardan heç biri	B												
92	Baş məcmu 1000 ha dənli bitki sahəsindən ibarətdir. Dənli bitkilərin məhsuldarlığına görə əkin sahələri aşağıdakı kimi bölünüb:	D												
<table border="1"> <thead> <tr> <th>Məhsuldarlıq (hər hektardan sentnerlə)</th> <th>Sahələr(ha)</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>18</td> <td>100</td> </tr> <tr> <td>20</td> <td>200</td> </tr> <tr> <td>22</td> <td>400</td> </tr> <tr> <td>24</td> <td>200</td> </tr> <tr> <td>26</td> <td>100</td> </tr> </tbody> </table>		Məhsuldarlıq (hər hektardan sentnerlə)	Sahələr(ha)	18	100	20	200	22	400	24	200	26	100	
Məhsuldarlıq (hər hektardan sentnerlə)	Sahələr(ha)													
18	100													
20	200													
22	400													
24	200													
26	100													

	<i>Yekun</i>	<i>1000</i>																																																																																																																																													
	Verilmiş məlumatlara uyğun olaraq baş orta kəmiyyət, baş disper-siya və baş hissə nəyə bərabər olacaqdır ? A) 21sent.; 4,8ha; 70%; B) 21sent.; 4,8ha; 75%; C) 21sent.; 4,9ha; 70%; D) 22sent.; 4,8ha; 70%; E) 22sent.; 5,8ha; 71%;																																																																																																																																														
93	$\sigma_y^2 = \frac{\sum (y - \bar{y})^2}{n}$ - hansı göstəricinin hesablanma düsturudur ? A) orta qrupdaxili dispersiya B) qruplararası dispersiya C) ümumi dispersiya D) qrupdaxili dispersiya E) bun-lardan heç birinin		C																																																																																																																																												
94	Bütün amillərin təsiri nəticəsində ümumi dispersiya nəticə əlamətinin ..... xarakterizə edir. A) mütləq həcmi B) variasiyasını C) nisbi kəmiyyətini D) orta həcmi E) kəmiyyət və keyfiyyətini		B																																																																																																																																												
95	<table border="1" style="margin-left: auto; margin-right: auto;"> <thead> <tr> <th colspan="20" style="text-align: center;"><i>Rüblər</i></th> </tr> <tr> <th colspan="5" style="text-align: center;"><i>I rüb</i></th> <th colspan="5" style="text-align: center;"><i>II rüb</i></th> <th colspan="5" style="text-align: center;"><i>III rüb</i></th> <th colspan="5" style="text-align: center;"><i>IV rüb</i></th> </tr> <tr> <th>20</th><th>40</th><th>60</th><th>80</th><th>100</th> <th>20</th><th>40</th><th>60</th><th>80</th><th>100</th> <th>20</th><th>40</th><th>60</th><th>80</th><th>100</th> <th>20</th><th>40</th><th>60</th><th>80</th><th>100</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td></td><td></td><td></td><td></td><td></td> <td></td><td></td><td></td><td></td><td></td> <td></td><td></td><td></td><td></td><td></td> <td></td><td></td><td></td><td></td><td></td> </tr> <tr> <td></td><td></td><td></td><td></td><td></td> <td></td><td></td><td></td><td></td><td></td> <td></td><td></td><td></td><td></td><td></td> <td></td><td></td><td></td><td></td><td></td> </tr> <tr> <td></td><td></td><td></td><td></td><td></td> <td></td><td></td><td></td><td></td><td></td> <td></td><td></td><td></td><td></td><td></td> <td></td><td></td><td></td><td></td><td></td> </tr> <tr> <td></td><td></td><td></td><td></td><td></td> <td></td><td></td><td></td><td></td><td></td> <td></td><td></td><td></td><td></td><td></td> <td></td><td></td><td></td><td></td><td></td> </tr> </tbody> </table> Gördüyünüz əyani təsvir vasitəsi necə adlanır? A) sütunlu diaqram B) uçot-tapşırq qrafiki C) işə çıxma qrafiki D) istehsal həcmi qrafiki E) marşrut vərəqələrinin verilməsi qrafiki		<i>Rüblər</i>																				<i>I rüb</i>					<i>II rüb</i>					<i>III rüb</i>					<i>IV rüb</i>					20	40	60	80	100	20	40	60	80	100	20	40	60	80	100	20	40	60	80	100																																																																																	B
<i>Rüblər</i>																																																																																																																																															
<i>I rüb</i>					<i>II rüb</i>					<i>III rüb</i>					<i>IV rüb</i>																																																																																																																																
20	40	60	80	100	20	40	60	80	100	20	40	60	80	100	20	40	60	80	100																																																																																																																												
96	Varzar işarələrinin mahiyyəti: A) iki göstəricinin nisbəti hesablanır B) iki və daha çox göstərici müqayisə olunur C) iki göstəricinin fərqi tapılır D) iki göstəricinin hasilindən üçüncü göstərici alınır E) iki kub çəkilir		D																																																																																																																																												
97	Statistikada ərazilərin öyrənilməsində istifadə olunan əyani təsvir üsullardan biri: A) sütunlu diaqram B) zolaqlı diaqram C) kriptogram D) kartoqram E) tarif setkası		D																																																																																																																																												
98	İstənilən qaydada götürülmüş ərazinin bölgüsü daxilində obyekt və hadisələrin orta intensivliyini rəng yaxud ştrixlər vasitəsilə idarəetmə üsulu A) xətti diaqram B) ikiəlamətli diaqram C) miqyas şkalası D) xronogram E) kartoqram		E																																																																																																																																												
99	$\bar{x}_h = \frac{n}{\sum \frac{1}{x}}$ düstur hansı orta kəmiyyəti təcəssüm edir ? A) sadə ora hesabı B) çəkili orta hesabı C) harmonik orta kəmiyyəti D) hesabı orta kəmiyyət E) belə düstur yoxdur																																																																																																																																														
100	Bakı şəhərinin üç bazarı üzrə alma satışı haqqında aşağıdakı məlumat verilmişdir:																																																																																																																																														
	<table border="1" style="margin-left: auto; margin-right: auto;"> <thead> <tr> <th rowspan="2"><i>Bazarlar</i></th> <th colspan="2" style="text-align: center;"><i>2011-ci il</i></th> <th colspan="2" style="text-align: center;"><i>2012-ci il</i></th> </tr> <tr> <th style="text-align: center;"><i>Bir kiloqramın qiyməti, man.</i></th> <th style="text-align: center;"><i>Satılmışdır, kq</i></th> <th style="text-align: center;"><i>Bir kiloqramın qiyməti, man</i></th> <th style="text-align: center;"><i>satışın məbləği, man</i></th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td style="text-align: center;"><i>A</i></td> <td style="text-align: center;">0.30</td> <td style="text-align: center;">20000</td> <td style="text-align: center;">0.40</td> <td style="text-align: center;">10800</td> </tr> <tr> <td style="text-align: center;"><i>B</i></td> <td style="text-align: center;">0.50</td> <td style="text-align: center;">16000</td> <td style="text-align: center;">0.70</td> <td style="text-align: center;">11550</td> </tr> <tr> <td style="text-align: center;"><i>C</i></td> <td style="text-align: center;">0.40</td> <td style="text-align: center;">22000</td> <td style="text-align: center;">0.50</td> <td style="text-align: center;">12750</td> </tr> </tbody> </table> Məlumatlara əsasən almanın orta qiymətləri illər üzrə necə olmuş və qiymət artımı neçə faizə bərabər olmuşdur A) 0,3man; 0,35 man; 34,2% B) 0,38 man; 0,51 man; 34,2% C) 0,33 man; 0,59 man; 31,2% D) 0,42 man; 0,66 man; 30% E) 0,35 man; 0,5 man; 39,2%				<i>Bazarlar</i>	<i>2011-ci il</i>		<i>2012-ci il</i>		<i>Bir kiloqramın qiyməti, man.</i>	<i>Satılmışdır, kq</i>	<i>Bir kiloqramın qiyməti, man</i>	<i>satışın məbləği, man</i>	<i>A</i>	0.30	20000	0.40	10800	<i>B</i>	0.50	16000	0.70	11550	<i>C</i>	0.40	22000	0.50	12750																																																																																																																			
<i>Bazarlar</i>	<i>2011-ci il</i>		<i>2012-ci il</i>																																																																																																																																												
	<i>Bir kiloqramın qiyməti, man.</i>	<i>Satılmışdır, kq</i>	<i>Bir kiloqramın qiyməti, man</i>	<i>satışın məbləği, man</i>																																																																																																																																											
<i>A</i>	0.30	20000	0.40	10800																																																																																																																																											
<i>B</i>	0.50	16000	0.70	11550																																																																																																																																											
<i>C</i>	0.40	22000	0.50	12750																																																																																																																																											

İstifadə olunan ədəbiyyat siyahısı

1. Bağirov M.S. Statistikanın nəzəri əsasları. Naxçıvan. 2012.
2. Bağirov M.S. Statistika kursu. Naxçıvan. 2012.
3. Bağirov M.S. Sosial-iqtisadi statistika. 2 cild. Naxçıvan.2011
4. Bağirov M.S. Statistika nəzəriyyəsi. Naxçıvan. 2010,
5. Bağirov M.S. Statistika nəzəriyyəsi. İkinci nəşr.Naxçıvan. 2011.

Kafedra müdiri:

i.e.d. T.A.Abbasov

Müəllim:

i.f.d., dosent M.S.Bağirov